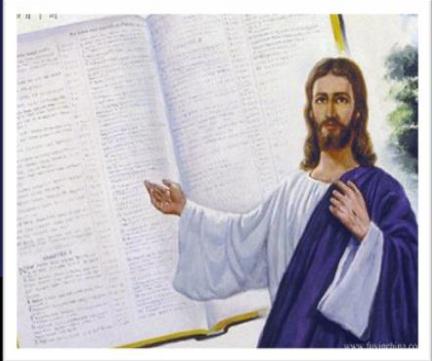

POUKE IZ BIBLIJE: PSALMI

KAKO ČITATI PSALME

Upamtite redak

LUKA 24, 44,45 :

“Zatim im reče: ‘Ovo je ono što sam vam govorio dok sam još bio s vama. Trebalo je da se ispuni sve što je o meni pisano u Mojsijevu zakonu, u Prorocima i Psalmima.’ Tada im prosvijetli razum da razumiju Pisma.“

Božja misija za nas

Knjiga Psalama, također poznata kao Psalmi, vrhunac je hebrejske poezije. Kao nadahnjujuća i nadahnuta zbirka pjesama, Psalmi izražavaju raznolike osjećaje i borbe vjernika obuhvačajući razdoblje od ujedinjenog izraelskog kraljevstva (10. st. pr. Kr.) do 5. st. pr. Kr., nakon izgnanstva. Psalmi obuhvačaju mnoštvo žanrova: pjesme zahvalnosti, hvale, priznanja, molitve za izbavljenje, hvalospjeve za zaštitu, razmišljanja o Stvoriteljevim djelima itd. Dok budemo proučavali Psalme u ovom tromjeseću, razmišljat ćemo o ovoj bogatoj raznolikosti.

"Zatim im je rekao: "To je ono što sam vam govorio dok sam još bio s vama: sve što o meni piše u Mojsijevom zakonu, prorocima i psalmima, mora se ispuniti.' Tada im je prosvijetlio um da shvate što je zapisano u Svetim pismima."

(Luka 24,44.45 SHP)

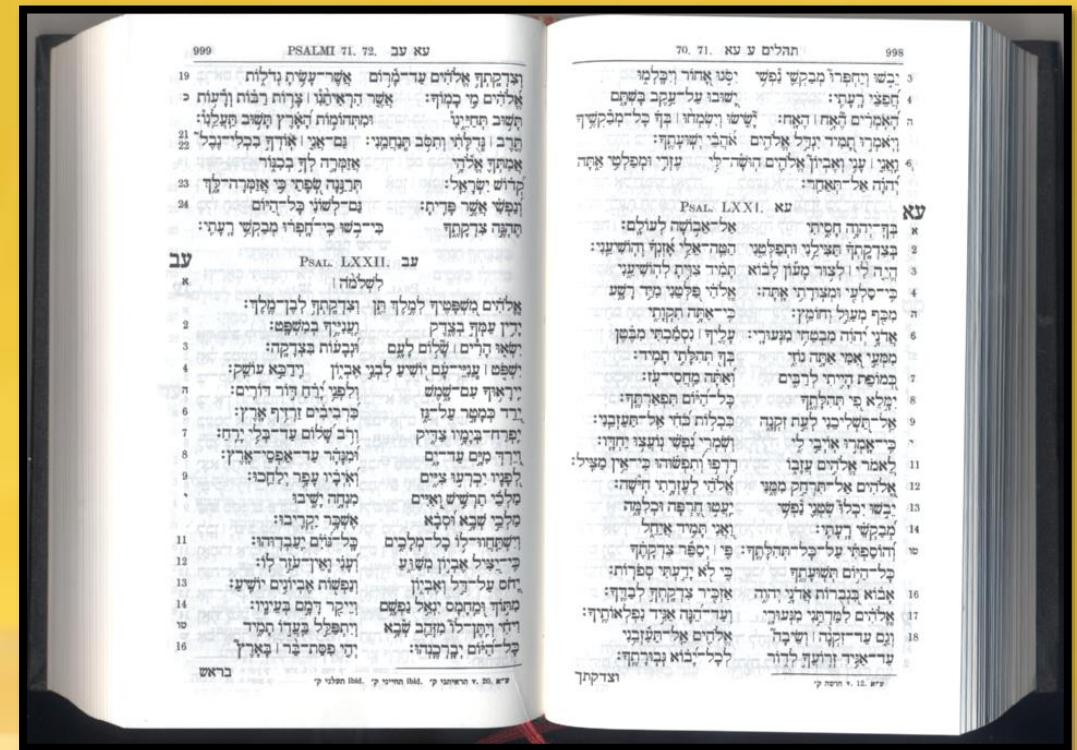

Kako čitati Psalme? Knjigu Psalmi treba pročitati imajući u vidu da je to neobična knjiga na mnogo načina.

Za razliku od ostalih knjiga Biblije, pisali su je različiti autori, u različitim vremenima i okolnostima: od Mojsija do povratka iz babilonskog izgnanstva.

Pokriva teme i stilove raznolike poput pohvala, nesavršenosti, jadikovki, povijesti ...

Prije svega, moramo se sjetiti da je to nadahnuta knjiga, gdje nam se Duh Sveti izravno obraća.

990 PSALMI 71, 72. תע בע

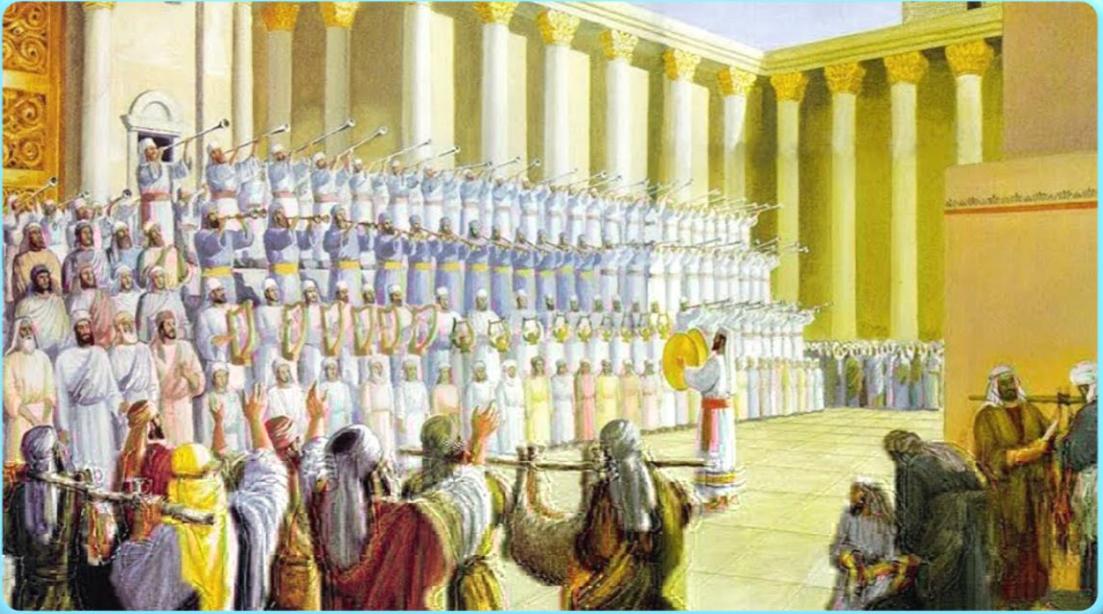
19 צְרָחָה אֶל־תְּמִימָם אֲשֶׁר־עַל־תְּמִימָם
אֶל־לְמִימָם דֵּבְרָךְ: אָשֶׁר־עַל־
טַּפְכָּבָב וְנַעֲמָנָה רְבוּתָה
וְתוֹמְנוּתָה תְּאַרְצָה שְׁפָךְ פְּנִילָה:
20 מִבְּרֵבָב אָמֵן אֲדֹנָה כָּל־
וְאָמֵן בָּמִזְרָחָה תְּאַרְצָה:
21 אָמֵן כָּל־בָּבָב תְּאַרְצָה:
22 אָמֵן כָּל־בָּבָב תְּאַרְצָה:
23 תְּהִלָּה שְׁפָטָה אֲמֵן כָּל־
הַרְשָׁאָה:
24 כִּידְשָׁה קְרָטָפָה כְּבָקָשָׁה גְּדוּלָה:

בָּבָב אֲמֵן כָּל־בָּבָב תְּאַרְצָה:

בָּבָב אֲמֵן כָ

KNJIGA HIMNI

"To je bio dan kad je David odredio Asafa i njegova pomoćnike da pjevaju hvalospjeve Bogu." (1. Knjiga Ljetopisa 16,7)

Neki od njih su se koristili u posebnim trenucima:

U trenucima bogoslužja subotom (Ps. 92)

Tokom hodočašća, godišnjih festivala i mladog mjeseca ("Egipatski halel" Ps. 113-118; i "Veliki halel" Ps. 136)

Jutarnje obožavanje u sinagogama ("Dnevni halel" Ps. 145-150)

Prva crkva je također usvojila knjigu Psalama kao bogoslužbene himne (Kol. 3,16; Ef. 5,19).

AUTORI I NJIHOVA ISKUSTVA

"Psalam Davidov, kad je bježao pred sinom Abšalomom."
Maslov psalma. (Pročitajte cijeli Psalm 3.)

Većinu psalma napisao je David (2. Sam. 23,1). Drugi autori su bili:

Asaf i njegovi sinovi (50, 73-83)

Sinovi Koreja (42, 44-47, 49, 84-85, 88)

Heman Ezrahit (88, kao ko-autor)

Ethan Ezrahit (89)

Solomon (72, 127)

Mojsije (90)

Mnogi psalmi otkrivaju lično iskustvo svojih autora (veoma slično našem):

- ◆ Poteškoće
- ◆ Sumnje i patnje
- ◆ Iskustva božanskog praštanja
- ◆ Radosti
- ◆ Odanost i zahvalnost Bogu za njegovu vernost i ljubav
- ◆ Nada u Boga
- ◆ Vera u božanska obećanja
- ◆ Svedočenje o iskupljenju
- ◆ Vapaj za spasenjem

TEMA I STIL

"Nebesa pričaju o slavi Božjoj, nebo objavljuje delo ruku njegovih." (Psalam 19,1 NSP)

Psalmi opisuju najrazličitije teme koje obuhvataju cjelokupno ljudsko iskustvo i njegov odnos s Bogom:

- ➡ Himne koje hvale Boga kao Stvoritelja, Suverena i Suka.
- ➡ Psalmi Dana zahvalnosti za Božje obilje blagoslovaL.
- ➡ Tužaljke mole Boga da nas oslobodi problema.
- ➡ Mudrost psalama sa praktičnim uputama za život.
- ➡ Psalmi Davida kralja koji ukazuju na Krista kao kralja I oslobodioca.
- ➡ Povijesnii psalmi koji preispituju prošlost Izraela I Božju vjernost

Zapisani su u obliku poezije. Hebrejska poezija se razlikuje od zapadne poezije. Neki od njihovih stilova su:

Paralelizam

Kombinacija riječi, fraze ili misli simetrično, ponavljajući ili suprotstavljajući ideju

Kad gledam nebesa tvoja, djelo prstiju tvojih, mjesec i zvijezde koje ti učvrsti (Ps. 8,3 VŽB)

Slikovitl jezik

Korišćenje figurativnog jezika

Neka rijeke plješću rukama; gore nek radosno kliču. (Psalm 98,8 VŽB)

Merizam

Izražavanje cijeline kroz kontrastne dijelove

Jahve, Bože moj, vapijem danju, a noću naričem pred tobom. (Psalm 88,1)

Igre riječi

Oni koriste riječi sa sličnim zvukovima da bi istakli poruku. U Psalmu 96,5 stvara se predstava o riječima između Elohma (bogovi) i elilima (idoli)

Jer su svi bogovi naroda idoli; a Gospod je načinio nebesa. (Psalm 96,5 NHP)

KNJIGA MOLITAVA

Čuj, Gospode, molitvu moju, poslušaj moja preklinjanja: u vjernosti me svojoj usliši, i u pravednosti svojoj!" (Ps. 143,1)

Psalmi se osobno obraćaju Bogu u molitvi: "Osvrni se na glas mog prizivanja, o Kralju moj i Bože moj, jer tebe vruće zazivam" (Ps. 5, 2).

U psalmima Bog i čovjek živo komuniciraju. Kroz molitve i hvalospjeve čovjek – pod nadahnućem Duha Svetoga – očituje svoju nadu, strah, ljutnju, tugu i bol. Osjećaji koji nadilaze okolnosti, religiju, etničku pripadnost ili spol svojih čitatelja. Svi se možemo identificirati, u jednom ili drugom trenutku, sa sadržajem psalama.

U tim molitvama možemo opaziti izravno djelovanje Duha Božjega. „Riječ Davida, sina Jišajeva [...] pjevača pjesama Izraelovih: Jahvin Duh govori po meni, njegova je riječ na mom jeziku.“ (2. Sam. 23, 1.2).

Također uzdišemo u nadi da Bog čuje našu molitvu: "Ali Bog me uslišio: obazro se na glas molitve mojee" (Ps 66, 19).

NJEGOV GLAVNI LIK: BOG

"Sada znam da Gospod spasava pomazanika svojega; uslišat će ga iz svojih svetih nebesa spasonosnom snagom desnice svoje." (Psalam 20,6 VŽB)

Kao i u životu psalmiste, Bog mora zauzeti središnje mjesto i u našem životu i znamo da uvijek za sve možemo računati na Njega .

Psalam 16,8 On je uvijek u našim mislima.

Psalam 44,8 Slavimo u Njemu i hvalimo ga cijelo vrijeme.

Psalam 46,1 On je naša zaštita i snaga.

Psalam 47,1 Pozdravljamo ga s radošću.

Psalam 57,2 Upućujemo Mu vapaje tražeći njegovu naklonost.

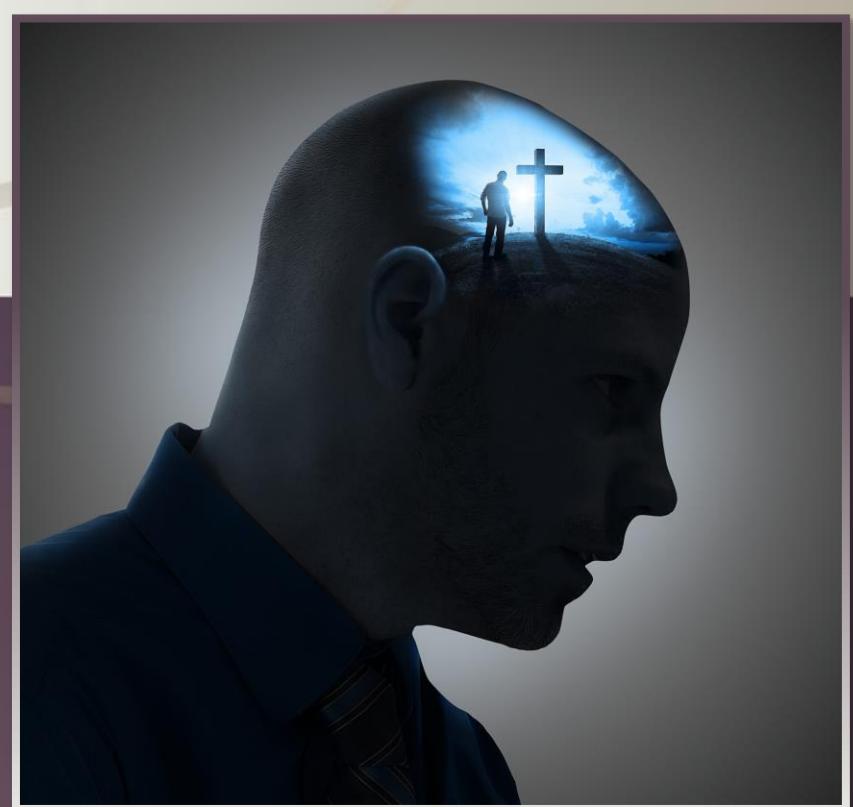
Psalam 62,8 Izlijevamo naša srca pred Njim.

Psalam 82,8 Zahtijevamo njegovu pravdu.

Psalam 121,7 Znamo da nas On štiti od zla.

Zahvaljujući psalmima, znamo da nas Bog čuje, iako ga ne možemo vidjeti, i odgovara na naše molitve u pravo vrijeme (Ps. 3,4; 10,1; 20,5,6).

Bog je u svom Svetom hramu, ali je i uz mene (Ps. 11,4; 23,4). Možemo biti pouzdano sigurni u Njegovoj prisutnosti (Ps 119:58).

“U Davidovim psalmima se ogleda čitav niz iskustava, od najdublje svjesti o krivici i osuđivanja samoga sebe do najplemenitije vjere i najuzvišenijeg odnosa s Bogom. Zapis o njegovom životu govori da grijeh može donijeti samo sramotu i jad, da Božja ljubav i milost može dosegnutiti do najvećih dubina, da vjera može podignuti pokajanu dušu da bude usvojena među Božje sinove. Od svih obećanja koja Božja riječ sadrži, to je jedno od najsnažnijih svjedočanstva o Božjoj vjernosti, pravdnosti i zavjetnoj milosti.”

ZAKLJUČAK

U uvodu u ovotjednu pouku za ovo tromjesečje osvrnuli smo se na sljedeće teme:

- 1. Povjesna pozadina Psalama**
- 2. Različiti žanrovi ili vrste pjesama**
- 3. Biblijske smjernice za bogoslužja.**

Osim toga, proširili smo svoje proučavanje Psalama i sljedećim temama: a) struktura Psalama; b) različita pjesnička sredstva kojima su pisci Psalama izražavali svoje osjećaje; c) glavna podjela knjiga unutar Psalama.

PRIMJENA

Kako mi znanje iz pouke: "Kako čitati Psalme", može pomoći danas?

Razumijevši da mi Isus želi pomoći, da se podsjetim naloga: "Prestanite i znajte da sam ja Bog" (Ps.46,10), da shvatim da je Biblija još uvijek Božji najveći dar koji otkriva Njegov plan otkupljenja,

- Želim li usred društvenih i kulturoloških utjecaja prihvatići Svetu pismo kao autoritativno, nepogrešivo otkrivenje Božje volje?
- Želim li ostati vjeran čitavom Pismu a to znači držati i zapovijedi Božje i imati svjedočanstvo Isusa Krista?

PRENOŠENJE ISTINE

Koje promjene trebam ostvariti u svojem životu?

- Koje biblijsko načelo iz ove pouke možemo primijeniti danas?

PLAN

Kako pouku: "Kako čitati Psalme", možemo koristiti idući tjedan?

Razgovarajte u razredu ili skupini:

- 1. Pročitaj** *1. Ljet. 16,7; Neh. 12,8; Ps. 18,1; 30,1; 92,1; 95,2; 105,2; Kol. 3,16; Jakov 5,13.* Koje su okolnosti dovele do pisanja pojedinih psalama? Kada je Božji narod koristio Psalme?
- 2. Pročitaj** *Ps. 25,1-5; 42,2; 75,2; 77,2; 64,2.3; 88,2-4; 89,2.* Što nam ti psalmi otkrivaju o iskustvima kroz koja su prolazili njihovi autori?
- 3. Pročitaj** *Ps. 88,3.4.* Čiji je to vapaj? Može li to biti vapaj neke duše iz 21. stoljeća?
- 4. Pročitaj** *Ps. 3; 33,1-3; 109,6-15.* O kojim različitim aspektima ljudskog iskustva ti psalmi govore?
- 5. Pročitaj** *2. Sam. 23,1.2; Rim. 8,26.27.* Čemu nas ovi redci uče o molitvi?
- 6. Pročitaj** *Luka. 20,42.43.* Šje li Isus čitao psalme?
- 7. Pročitaj** *Ps. 16,8; 44,9; 46,2; 47,2.8; 57,2; 62,9; 82,8; 121,7.* Koje je mjesto Bog zauzimao u životu psalmista?
- 8. Pročitaj** *Ps. 11,4; 10,1; 41,13.* Gdje je sve Bog istodobno?